

VOKIETIJOS L. B. VALDYBOS



INFORMACIJOS

Informationsblatt der Litauischen Volksgemeinschaft in der Bundesrepublik Deutschland, e.V.

684 Lampertheim - Hüttenfeld

Romuva

Telefon (06256) 322

Bankkonto Nr. 58 / 17978 Deutsche Bank Weinheim / Bergstr.

Šis leidinys leidžiamas
rankraščio teisėmis. Pasi-
naudojant jo žiniomis, malo-
niai prašoma nurodyti šaltinį.

Nr.1/2 (374/375) 1979 kovo 10

V A S A R I O 1 6 - o j i

Lietuviai pasaulyje mini Vasario 16-ąją, Lietuvos valstybės atstatymo 61-sias metines. Tai dvasinio atsinaujinimo ir susikaupimo diena. Ji primena gaivališką Lietuvos vyrų bei moterų tikėjimą į teisę kurti nepriklausomą valstybę. Ji primena okupaciją, užgniaužusią to tikėjimo apraiškas. Ji primena sovietinio režimo represijas ir smurtą.

Tačiau Vasario 16-oji yra ne liūdesio, o vilties diena. Tauta pavergtoje tėvynėje įvairiausiai būdais kovoja už savo žmogiškas ir valstybines teises. Masinis pagrindžio Katalikų Bažnyčios sąjūdis, neseniai susikūręs Komitetas tikinčiųjų teisėms ginti, Helsinkio pasižadėjimų vykdymui stebėti grupė, plati pagrindinė spauda ir kitokia savilaida, tokie pasaulio dėmesį atkreipę reiškiniai, yra tik ledkalnio viršūnė. Jie liudija ne bejėgę, rankas nuleidusią tautą, o dvasiškai užgrūdintą, nebijančią rizikuoti bei aukotis. Mūsų, pasaulio lietuvių, dalyvavimas šioje likiminėje kovoje yra ne tik prasmingas, bet reikalingas ir būtinas. Šios kovos dalininkais galime būti įvairiais būdais. Vienas svarbus uždavinys yra padėti Lietuvos politiniams kaliniams. Balys Gajauskas, Viktoras Petkus, Nijolė Sadūnaitė ir šimtai kitų savo drąsiu pavyzdžiu ir kančia liudija tautos gyvastingumą ir į tautą nukreiptą dvasinį bei fizinį terorą. Šiuo metu jie yra nutildyti, o primestosios santvarkos slopinami Lietuvos žmonės neturi priemonių balsiai juos užtarti. Tai yra mūsų, laisvėje gyvenančių lietuvių uždavinys.

Pasaulio lietuviai, Lietuvos politinių kalinių išlaisvinimui kreipkime kiekvienos dienos rūpestį, skirkime išteklius ir jėgas. Šią Vasario 16-ąją pasiryškime jiems padėti. Reiškime jiems solidarumą laiškais, kelkime jų būklę pasauliui, skatinkime visus - lietuvius ir nelietuvius - protestuoti prieš Lietuvos politiniams kaliniams daromas skriaudas.

Prisimindami 726-sius metus nuo Lietuvos karaliaus Mindaugo vainikavimo ir 61-sius metus nuo Lietuvos valstybės atstatymo, turime didžiulius garbingą tautos praeitimi, turime drauge su Lietuvos žmonėmis tikėti tautos laisvės rytojumi. Bet didžiulius ir tikėti nepakanka, kai mūsų broliai ir seserys prašo ir laukia pagalbos. Pasididžiavimas tautos praeitimi ir tikėjimas jos nepriklausoma bei laisva ateitimi tebūna mums stiprybės šaltiniai darbams Lietuvos grovei.

M ũ n c h e n

Vokietijoje Vasario 16-oji buvo gražiausiai atšvęsta Mūnchene. Ji buvo sujungta su vad. Lietuviškąja savaitė.

Rytų pabėgėlių "Susitikimo namų" kuratorija, kurioje lietuviams atstovauja Alina Grinienė, nutarė 1979 kiekvieno mėnesio vieną savaitę skirti vis kitai tautinei grupei prisistatyti. Taip sausio mėnesį gražią savaitę surengė armėnai su paskaitomis, meno paroda, filmu, armėniškų valgių vakaru ir pamaldomis. Lietuviai pasirinko vasario 13-17 dienas. Lietuvišką savaitę rengė "Susitikimo namai", Mūncheno LB apylinkės ir Liet. moterų klubo valdybos.

Vasario 13 Lietuviškąją savaitę atidarė "Susitikimo namų" valdybos pirmininkas dr.dr.J.Maurer. Po jo dar kalbėjo ir LB apylinkės pirmininkas R.Hermanas. Paskaitą skaitė dail. Alfonsas Krivickas tema - M.K.Čiurlionio kosminių vizijų langas. Jis rėmėsi Čiurlionio laiškais žmonai, rašyt. R.Rolandp pareikštomis mintimis, Saulės bei Žvaigždžių sonatomis ir Rex kūriniais. Paskaitininkas pabrėžė, kad Čiurlionis savo kūryboje atidengė ne tik kosminę žmogaus sielą, bet drauge ir viso pasaulio dvasios struktūrą. Čiurlionis buvo pirmasis kosmonautas, pasislėpęs meniškame drabužyje. Jis buvo vienkartinis meteoras mūsų šimtmečio dailės pasaulyje. Čiurlionis yra visatos dailininkas.

Dail.Krivickas padarė dar kelis pranešimus iš kultūrinio gyvenimo. Jis priminė Vilniaus universiteto 400 metų sukaktį, dail.A.Varno 100 metų jubiliejų, M.Žilinsko Berlyne meno kolekcijos dovaną Lietuvai. Dvi dienas buvo išstatyta jo paruošta Čiurlionio darbų bei kitų meno leidinių paroda.

Vasario 14 sociologas dr.Kajetonas J. Č e g i n s k a s kalbėjo apie Lietuvą, kaip europinės sąžinės matą. Paskaitininkas išryškino tris ypatingus pokario ir nūdienės istorijos laikotarpius: ginkluoto pasipriešinimo iki 1956, persiorientavimo - iki 1968 ir dabartinį - naujos dvasinės kovos laikotarpį, kuris reiškiasi atviru pagrindinių žmogaus teisių gyvimu. Ši kova, sąmoningai atsisakant smurto, vedama asmeninės aukos ir moralinio pranašumo ginklais. Besikeičiantis Vakarų visuomenės nusistatymas nebetylėti ir remti žmogaus teisių kovotojus jau atnešė kai kurių apčiuopiamų vaisių, nors vis dar pasigendama veiksmingesnio laisvųjų šalių solidarumo.

Klaipėdos krašto rašytoja-poetė Charlotte K ũ g e l - L i n k y t ė paskaitė keletą savo eilėraščių gimtinės prisiminimo motyvais.

Parodyti du lietuviškos gamybos filmai - gintaras, kopos, kultūrinis gyvenimas ir Lietuvos miškai bei jų gyventojai. Buvo išstatytas lietuviškas gintaras ir tautodailės dirbiniai. Stud. V. H e r m a n a i t ė supažindino su gintaro kilme ir jo savybėmis.

Vasario 15 lietuviškų tautinių šokių ir dainų vakaras su lietuviškais patiekalais susilaukė daugiausia dėmesio ir daugiausia svečių. Programą atliko jaunimo RATUKAS. Senesnių ir naujesnių dainų padainavo Violeta Hermanaitė, palydima brolio Alfredo.

RATUKO vadovė A l i n a G r i n i e n ė supažindino klausytojus su lietuvišku liaudies šokiu. Tada jaunimas, stud.Mečiui Landui grojant akordeonu, aštuoniais šokiais praktiškai pademonstravo mūsų šokių charakterį. Moterų skaniai paruoštais lietuviškais patiekalais bei gėrimais buvo sočiai pavaišinti apie 150 svečių.

Vasario 16 pasireiškė dvi jaunos paskaitininkės: Mūncheno baltistikos studentė Diana H o r n i k - H e r m a n n ir muzikologijos daktarė Raminta L a m p s a t y t ė iš Hamburgo. Pirmoji kalbėjo apie lietuvių kalbos išsivystymą iš indoeuropiečių kalbų šeimos, baltų-slavų ša-

kos. Lietuvių-latvių ir slavų kalbos esančios labiausiai giminingos iš visų žinomų indoeuropietišku kalbų. Lietuvių-latvių kalbos išsiskiria savo morfologiniais ir fonetiškais ypatumais iš kitų indoeuropiečių kalbų.

Dr. R. L a m p s a t y t ė skaitė ir daug kur pailiustravo Čiurlionio kūrinių fortepionui raidą bei juose vartojamą techniką. Čiurlionis yra pirmasis lietuviškos muzikos klasikas, daręs ir tebedarą įtakos jaunesniems muzikams. Jo kūryba buvo pralenkusi savo laikotarpį net keletais dešimtmečiais.

Vasario 17, užbaigiant Lietuvišką savaitę "Susitikimo namuose", įvyko drauge ir nepriklausomybės 61-osios sukakties minėjimas. Mūsų diplomatas iš Berno dr. Albertas G e r u t i s nagrinėjo žmogaus teisių ir laisvo tautų apsisprendimo problemą.

Anot jo, 1918 vasario 16 nepriklausomybės paskelbimo aktas nėra tik istorijos prisiminimas, bet jis rodo kelią ir į ateitį. Paskutiniuoju laiku ir Vakarai įsitikino, kad tautinė problema sudaro skaudžiausią vietą Sovietų Sąjungai. Maskvos vykdoma nerusiškų tautų spauda iššaukia vis didėjančią reakciją. Prelegentas suminėjo gausius pasipriešinimo okupantui pavyzdžius. Lietuvių išeivija gali didžiulis savo tautos rezistencija tėvynėje. Išeivijos pareiga visokeriopai ją remti. Mūsų tauta nepasitenkina vien kova už žmogaus teisių integralinį įgyvendinimą. Ji pirmiausia reikalauja laisvo apsisprendimo, laisvės ir nepriklausomybės. Žmogaus teisių ir laisvo tautų apsisprendimo reikalavimai plinta visame pasaulyje. Tokiems reikalavimams ilgainiui negalės priešintis nė Sov. Sąjunga. Laisvės valanda gali išmūšti greičiau, negu kai kas galvoja.

Koncerto programą atliko hamburgiškiai - baritonas Dirk S a g e m ū l l e r, palydint Ram. Lampsatytei. Gražiai nuskambėjo 5 Brahms'o ir 7 Dvorako dainos. Bet lietuviams buvo įdomiausia išgirsti Felikso Bajoro "Sakmių siuitą" (žemė prašė palengvinimo, Uosį vadina neregium, Vai ažuole, ažuolėli žaliasis, Vieversys prašė).

Draugiškame pobūvyje Lietuviškoji savaitė buvo vertinama kaip gerai pavykusi. Jai buvo vieningai ruošta, gerai pasirengta, programa įvairi, dalyvių skaičius nemažas. Buvo ir tokių, net kitataučių, kurie nepraleido nė vieno lietuviško vakaro. Svečių knyga rodo, kad Lietuviškoje savaitėje dalyvavo 13-kos tautybių žmonės. Taigi tikslas - supažindinti kitataučius su Lietuva - pasiektas.

Nepriklausomybės sukaktis Munchene dar buvo paminėta vasario 16 LAISVĖS radijo lietuviškojo skyriaus priėmime, į kurį atsilankė apie 100 svečių. Vasario 17 Muncheno priemiesty Ludwigsfelde įvyko pamaldos už Lietuvą.

P f o r z h e i m

Tautos šventė čia švęsta vasario 3. Minėjimas pradėtas ekumeninėmis pamaldomis, laikytomis kun. K. Senkaus ir kun. Fr. Skėrio. Šv. mišias aukojo ir giedojimą tvarkė kun. K. Senkus, o maldas kalbėjo ir pamokslą pasakė kun. Skėrys. Jis kvietė daugiau pasitikėti Dievu tiek asmeniniame gyvenime, tiek ir tautos reikaluose.

Salėje minėjimą atidarė A. Cesevičius. Inž. G. Šliko paskaitą perskaitė kun. K. Senkus. Meninę programą iš Muncheno atvežė RATUKAS. Akordeonu palydint stud. M. Landui, jis pirmiausia atliko pynę tautinių šokių. Keletą eilėraščių profesionališkai padeklamavo Eglė Juodvalkytė. Tokio pat lygio buvo ir estrados dainininkės Violetos Rakauskaitės-Land atliktos liet. dainos. Sugiedotas tautos himnas.

Šokiams grojo akordeonininkas W. Jonaitis, pritiriamas bugnininko. Skambėjo lietuviškos dainos ir šamojai.

Minėjimas vasario 11 čia pradėtas pamaldomis Švč. Jėzaus Širdies bažnyčioje. Šv.mišias aukojo ir pamokslą pasakė kun.dek.V.Šarka. Buvo giedamos lietuviškos ir lenkiškos giesmės.

Po pamaldų minėjimas buvo tęsiamas Haus Simeon prieglaudos namų salėje, papuoštoje mūsų trispalve, vyčiu ir gėlėmis. Programą pradėjo VLB Lūbecko apylinkės pirmininkas Pr.Kotkis, pasveikindamas susirinkusius. Pagerbti žuvę už Lietuvos laisvę.

Paskaitą skaitė kun. V. Š a r k a . Pirmoje dalyje prelegentas apžvelgė labai permainingą Lietuvos praeitį, antroje - aptarė dabartinę padėtį ir mūsų tautai, ypač tikintiesiems, okupanto daromas skriaudas. Akademinė dalis baigta tautos himnu. Vėliau užkandžiauta skaniais sušneštiniais valgiais, dainuota, dalintasi mintimis bei apžiūrinėta dek. Šarkos suruošta liet. knygų, muzikos plokštelių ir audinių paroda.

S t u t t g a r t

Už Lietuvą ekumenines pamaldas vasario 17 popiet ligoninės bažnyčioje laikė kun.K.Senkus ir kun.Fr.Skėrys, kuris pasakė ir pamokslą apie visų žmonių teises į laisvę, kurią atgaus ir mūsų tėvynė. Giedojo solistas R.Daunoras ir visa bažnyčia.

Minėjimas vyko studentų bendrabučio salėje. Atidarė vietos LB apylinkės pirmininkė Eug.Lucienė, pasveikindama žymesnius svečius, kurie taip pat tarė žodį. Paskaitą skaitė poetiškos sielos kunigas, uolus lietuvių literatūros ir vokiečių kalbą vertėjas ir nuoširdus lietuvių draugas A. F r a n z k e i t . Jis sakė, kad gražiausius savo gyvenimo metus praleido Lietuvoje, besimokydamas Kaune. Todėl dabar turįs dvi tėviškes. Ir čia gimęs lietuvių jaunimas turėtų apsispręsti už dvi tėviškes.

Berlyniškė Vida V a i t k u t ė - Olchan, palydima pianisto A.Appenzeller, su dideliu pasisekimu padainavo 12 lietuviškų dainų (dvi buvo klausytojų "išreikalautos").

Vokietijos LB Valdybos išdininkas R.Tendzegolskis atgabeno ir išdėlioję susipažinti dviejų skulptorių (tėvo ir sūnaus) Antinių darbų, Jis rodinis ir paaiškino. Akademinę programos dalį savo žodžiu "užraukė" VLB Stuttgarto apylinkės vicepirmininkė dr.A.Plechavičiūtė. Sugiedotas tautos himnas.

Veikė gausus, Moterų klubos įrengtas bufetas ir loterija. Šokiams grojo R.Mayer. Į minėjimą atsilankė apie 70 žmonių.

M a i n z

Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 61-oji sukaktis čia paminėta vasario 18. Šv.Kristupo koplyčioje šv.mišias aukojo ir pamokslą dienos tema pasakė tėv.Alf.Bernatonis. Pamaldose dalyvavo ir iš Romuvos atvykusi Vasario 16 gimnazijos mokinių ir mokytojų grupė. Buvo giedamos lietuviškos giesmės. Sugiedotas Lietuvos himnas.

Minėjimas vyko "Golden Schipp" svetainės atskiroje patalpoje. Dalyvius pasveikino apylinkės LB pirmininkas V.Vilkutaitis ir tėv.Bernatonis. Paskaitą skaitė mokyt. D. K v i k l y t ė , apžvelgdama lietuvių tautos kovas už laisvę, nušviesdama dabartinę lietuvių padėtį tėvynėje ir svetur ir kviesdama pasidaryti išvadas dėl ateities. Svečiai iš Vasario 16 gimnazijos - W.Lemke, L.Rosales, D.Kviklytė, I.Mičiulytė, V.Sidrytė ir J.Činkus - padainavo: Pilki keleliai, Šalia kelio vieškelėlio, Ko liūdi, berželi ir Nemunėli. Dainas akordeonu palydėjo Lemke, o gitara - Rosales. Pirmininkas V.Vilkutaitis padėkojo svečiams už minėjimo praturtinimą gražia programa.

Prieš minėjimą įvyko visuotinis LB apylinkės narių susirinkimas. Susirinkimo prašoma, apylinkės vadovybė ir kontrolės komisija sutiko dar vienerius metus eiti savo pareigas.

Po minėjimo bendri pietūs ir pašnekesiai tęsėsi keletą valandų. Pobūvį finansiškai stipriai parėmė Vilkutaičiai, o programos atlikėjus pakvietė tėv. Alf. Bernatonis.

M e m m i n g e n

Labai gražiai mūsų tautos šventę atšventė Memmingeno lietuviai vasario 24 erdviose evangelikų namuose. Sceną puošė didelė Lietuvos trispalvė, vytis ir užrašas "Lietuva, tėvyne mūsų". Vietos LB apylinkės pirmininkas K. Radzevičius pakvietė susikaupimu pagerbti už žmogaus teises ir tėvynės bei tikėjimo laisvę Lietuvoje kovojančius ir persekiojamus brolius bei seseris. Sugiedotas tautos himnas. Pasveikinti žymesnieji svečiai ir visi dalyviai, o jų buvo susirinkę gerokai per šimtą.

Tautos šventės proga sveikino vietos latvių pirmininkas Philipsons, o latvaitė įteikė gėlių, Vietos katal. dekanas kun. Walch, pasidžiaugė, kad tarptautinė padėtis keičiasi prispaustųjų naudai. Evang. kun. Fr. Škėrys pabrėžė lietuvių solidarumo reikalą, nes vienas kitam esame reikalingi. Vokietijos LB Valdybos reikalų vedėjas J. Lukošius perdavė Valdybos sveikinimus. Jis pranešė, kad į pernai VLB Valdybos paskelbtą vaju lietuviams disidentams paremti paveikiausiai reagavo memmingeniškiai, sudėdami per pusę visoje Vokietijoje surinktų aukų. Apylinkės pirmininkui K. Radzevičiui ir dar Vyt. Damijonaičiui asmeniškai įteikė VLB Valdybos padėkos raštus su surinktų aukų panaudojimo apyskaita ir Nijolės Sadūnaitės padėkos laiško bei jos fotografijos fotokopija.

Dr. Kajetonas J. Č e g i n s k a s pirmiausia pasveikino VLB Mūncheno apylinkės vardu. Pradėdamas paskaitą pastebėjo, kad susirinkome ne mūsų tautos mirusio valstybingumo, bet gyvo laisvės idealo sukakties minėti. Lietuva šiandien yra Europos sąžinės klausimas. Taip jis ir savo paskaitą pavadinęs.

Švedijoje neseniai pasirodžiusioje knygoje estų kilmės autorius Kūng išryškino, kokia ignorancija viešpatauja Pabaltijo valstybių atžvilgiu. Negeriau ir Vokietijoje. Neseniai rimtas vokiečių laikraštis Vilnių nukėlė į Uzbekistaną.

Žvilgsnyje į praeitį prelegentas supažindino su lietuvių kovomis prieš kryžiuočius, spaudos draudimu, ilgiau sustodamas prie nepriklausomybės paskelbimo 1918, jos palaimingo laikotarpio ir nelemto Molotovo-Ribbentropo pakto 1939 bei jo pasekmėmis.

Pokario laikotarpį prelegentas suskirstė į tris periodus: I ginkluoto pasipriešinimo iki 1956. Vakarai išdavė Lietuvos laisvės kovotojus, kaip vėliau vengrus bei čekus. II - tai persiorientavimo iki 1968. Sovietinis režimas atsisako masinio teroro, ateina Chruščiovo atlydis. III-me periode abi pusės naudoja naujus kovos metodus; Vakarai pradeda užtarti sovietinio režimo aukas.

Prelegentas perskaitė jaudinantį Lietuvos žmonių laišką, pasiekusį po piežių Pijų XII prieš 30 metų. Jo atgabenimas į Vakarus kainavo 4-ių jaunų vyrų gyvybes. Rezultatas - tyla. Lietuvių pasipriešinimo kovos balsų Vakarai nenorėjo girdėti. Į vėlesnius susidėjimus (Kalantos, Stonio, Černeckio, Andriuškevičiaus, Zališausko ir prieš porą metų Kalinausko) Vakaruose taip pat neatkreiptas reikiamas dėmesys. Tylos uždangą pralaužti pasisekė Simui Kudirkai, vėliau Nijolei Sadūnaitėi, tačiau užmiršime tebeglūdi tokie tragiški kovotojai kaip Petras Paulaitis, Klemensas Širvys ir dešimtys, o gal ir šimtai kitų. Apie daugelį jų trūksta žinių. Mūsų pareiga būtų jas gauti ir pateikti čionykštei spaudai ir įvairiom organizacijom bei vyriausybių įstaigom.

- 6 -

Meninę programą atliko nepavargstantis ir naujomis jėgomis vis papildantis Mūncheno RATUKAS. Šokius pranešinėjo ir akordeonu palydėjo stud.M.Landas. 6 mergaitės sušoko Kepurinę, 4 mišrios poros - Subatėlę ir Šustą. Staigmena buvo pirmą kartą RATUKO parodytas Blazdinginis Jonkelis - gražus Užgavėnių pramogų šokis.

Vertinti Ričardo Daunoro dainavimą po jo kelionės po Ameriką ir iš ten parsivežtų laurų būtų nekuklu. Tad reikia pasitenkinti tik informacija, kad pirmu išėjimu atliko 9-ias lietuvių kompozitorių dainas. Pianinu solistą su įsijautimu palydėjo ukrainiečių kilmės amerikietė Oresta Cybriwsky, gilinanti muzikos studijas taip pat Stuttgarte.

Po pertraukos, dainuojant A.Grinienei ir V.Hermanienei, RATUKAS žvaliai dar sušoko Audėjėlę, Abrūsėlį, Sadutę ir painųjį Gvatarą, o Rič. Daunoras italų ir vokiečių kalbomis padainavo Beethoven, Schubert, Bellini, Verdi ir Rossini kūrinius. Publika pasitekinimas solistu ir šokėjais buvo didžiulis.

Pobūvio šeimininkas K.Radzevičius labai nuoširdžiai dėkojo visiems programos atlikėjams ir vietos darbuotojams, padėjusiems surengti tokį šaunų minėjimą, ypač Kalinauskams, visą bufeto pelną visada skiriančiams pobūvių išlaidoms dengti, ir kun.A.Rubikui, be kurio pagalbos šis renginys nebūtų galėjęs įvykti.

Po programos vyko vaišės. Stalai bematant buvo apkrauti suneštiniais labai gausiais, įvairiais ir skaniais valgiais bei gėrimais. Pasisėtinus, prasidėjo šokiai ir bendros dainos, vadovaujamos niekad nepavargstančio stud.M.Lando su akordeonu, užsitęsios iki vidurnakčio.

Rytojaus dieną, sekmadienį, 9,15 val. tame pačiame name pamaldas evangelikams atlaikė ir pamokslą šventės tema pasakė kun.Fr.Skėrys. Gražus buvo lietuviškas giedojimas.

10,30 val. labai didelių ir modernių šv.Ulricho senelių prieglaudos namų koplyčioje iškilmingas šv.mišias aukojo vysk.A. L. D e k s n y s. Susirinko apie tiek pat žmonių, kiek ir į minėjimą. Lietuvių kapelionas kun.A.Rubikas pasveikino vyr. burmistrą dr.Bauer'į ir kitus maldininkus. Vokiečius trumpai supažindino su Lietuva ir šios dienos švente. Įėjus vysk.Deksniui su palyda ir įnešus Lietuvos trispalvę, kun.Rubikas pasveikino ganytoją, šiemet švenčiantį 10 metų vyskupystės jubiliejų. LB apylinkės pirmininko K.Radzevičiaus paprašytas, vyskupas pašventino didžiulę žvakę, papuoštą Lietuvos trispalve ir Marijos paveikslu. Ji bus uždegama lietuviams reikšmingaisiais momentais.

Savo pamoksle vysk. Deksnis pirmiausia pabrėžė labai uolų kun.A.Rubiko sielovadinį darbą. Nurodė, kad šios dienos Evangelijoje pranašas Izaijas ragina žydus užmiršti praeitį. Tokius pat patarimus duoda ir komunistai lietuviams. Skirtumas tas, kad Izaijas ragino izraelitus užmiršti nelaisvės, o komunistai - laisvės dienas. Dievą Lietuvoje paniekino tik mažuma, o tauta paliko Jam ištikima.Nūdienio minėjimo tikslas nėra aimanos, bet laisvės vilties pažadinimas. Pamokslininkas kvietė visus jungtis maldoje su tėvynėje gyvenančiais. Vokiečių kalba padėkojo vokiečiams už dėmesį mūsų tautos šventei ir už atsilankymą į pamaldas. Gražiai skambėjo solisto R.Daunoro ir visos bažnyčios giedamos lietuviškos giesmės. Tokio giedojimo galėtų pavydėti pačios didžiosios JAV-bių ir Kanados lietuvių parapijos, turinčius gerus chorus. Lietuvių pamaldomis žavėjosi viso 5-ių aukštų namo gyventojai, į kurių kambarius jos buvo transliuojamos.

K.Radzevičius LB apylinkės vardu pasveikino vysk.A.L.Deksnį 10 metų jubiliejaus nuo iššventinimo vyskupu proga, įteikdamas gėlių ir medžio drožinį, vaizduojantį erškėčiuotą Kristaus galvą.

Iš toliau atvykę svečiai, minėjimo rengėjai ir vokiečių atstovai kun.A. Rubiko buvo pakviesti iškilmingų pietų tuose pačiuose namuose. Juos pra-

dedant, vaišių šeimininkas rinktiniais žodžiais dėkojo vyskupui, socialistui Daunorui, K.Radzevičiui už gražų vakarykštį renginį ir dar gražesnes šiandienines pamaldas. Neužmiršo nepadėkojęs ir šio namo bei virtuvės šeimininkėms.

Per pietus kalbėjo Augsburguro vyskupijos kapitulos narys dr.Ziegelbauer, vietos vokiečių katal. dekanas, klebonas ir kiti. VLB Müncheno apylinkės pirmininkas Hermanas padėkojo už malonų pakvietimą ir vaišingą priėmimą. Kun.Fr.Skėrys pasveikino vyskupą-jubiliatą Liet.evang. vyr. Bažnyčios tarybos tremtyje vardu, pabrėždamas liet.katalikų ir evangelikų vienybės svarbumą. Jubiliasas padėkojo už sveikinimus bei linkėjimus. Pastebėjo, kad mūsų skaldymosi labai trokšta Lietuvos pavergėjas, siūlydamas jam to malonumo nesuteikti.

Kartu pietavo ir Memmingerer Zeitung vietos kronikos redaktorė. Pasinaudodamas proga, dr.K.Cėgisnkas painformavo ją apie minėjimą ir apie Lietuvos problemas. Šio laikraščio vasario 28 laidoje išspausdintas minėjimo aprašymas, iliustruotas pamaldų nuotrauka.

F r a n k f u r t

Š.m. sausio 27 įvyko vietos LB apylinkės metinis narių susirinkimas. Į apylinkės vadovybę išrinkti ir taip pasiskirstė pareigomis: pirmi-ninkas R.Šileris, sekretorė R.Rožanskaitė, išdininkas Rom.Žaliukas ir kontrolierius A.Grigaliūnas. Priimti 3 nauji nariai. Svarstyta, kaip galėtų apylinkė prisidėti prie IV PLJ Kongreso uždarymo iškilnių, kurios vyks Königsteine ir Frankfurte.

60 METŲ DVASINIAM TARĖJUI KUN. ANTANUI BUNGAI

Jubiliato nueitą kelią žymi vertingi darbai. Stiprios sveikatos jis nėra: teko ir sanatorijose pabūti ir dar po to kurį laiką savo veržlumą tramdyti. Tačiau pasigydęs ir pailsėjęs, veltui laiko neleido.

Yra gimęs 1919 sausio 5 Šipyliuose, Šiaulių apskr. Pradžios ir vidurini-ji mokslą išėjo Lietuvoje, o teologijos studijas - Vokietijoje. 1952 Bamberguro katedroje išventintas kunigu. Tuoj pat paskirtas Memmin-gero ir apylinkių lietuvių kapelionu, pasinėrė į sielovadinę ir bendruomeninę veiklą. Čia gyvendamas, jis buvo vietos LB apylinkės pirmi-ninku, suorganizavo muziko M.Budriūno vadovaujamą garsųjį DARNOS cho-rą, keletą masinių saskrydžių, vargo mokyklą ir kt. 9-rius metus (1956-59 ir 1965-71) buvo Vokietijos LB Tarybos nariu, porą metų (1958 ir 1966) - Valdybos nariu. Garbės teismo nariu buvo 1968-69.

Prieš atvykstant į Bad Wörishofeną, kur kun.Bungos organizaciniai ga-bumai išsiskleidė visu platumu, jam teko klebonauti Mittelneufnache. 1967 Augsburguro vyskupas paskyrė jį įkurti naują šv.Ulricho parapiją Bad Wörishofene. Ši uždavinį jubiliasas atliko pasigėrėtinai. Dirbdamas vokiečiams, jis neužmiršo ir lietuviškų reikalų. Vos tik pradėjęs kurtis Sodų mieste, Bad Wörishofeno priemiesty, su Augsburguro vyskupo pagalba čia įsteigė ir Europos lietuvių vyskupijos centrą, kuris vei-kia iki šios dienos. Neretas svečias kun.Bungos klebonijoje yra ir Vatikano kardinolas Antonio Samorė, didelis lietuvių draugas. Kiekvie-nais metais suruošia keletą įvairaus dydžio lietuvių suvažiavimų bei minėjimų, kurie dažnai atkreipia ir vokiečių visuomenės dėmesį.

Šv.Ulricho parapijai kun.Bunga labai nusipelnė, suorganizuodamas vo-kiečių jaunimą, vad. apaštalavimą gatvėse, stiprią moterų sąjungą, ap-rūpinimą ligonių ir senėlių, gerą chorą (giedantį ir lietuviškas gies-mes), įkūrė parapijos centrą su erdviomis patalpomis jaunimo pobūviams, didele susirinkimų sale, biblioteka ir net kėgliavimo įrengimais. Už pasiaukojantį darbą Augsburguro vyskupas suteikė kun.Bungai dvasinio ta-

- 8 -

rėjo titula.

Šv.Ulricho parapiečiai ir visi Bad Wörishofeno gyventojai kun.Bungą labai gerbia ir myli. Š.m. sausio 5 jam buvo suruoštas sukaktuvinis pagerbimas. Pro jo jubiliejų nepraejo tylomis ir vokiečių spauda. Poros puslapių straipsni vietos laikraštis baigė tokiais linkėjimais: "Visi jo tautiečiai (suprask, lietuviai), visi jam patikėtų parapijų nariai (paskutiniu metu Šv.Ulricho parapija išplesta į dar dvi parapijas) ir Kneipo gydykla (taip vietos žmonių vadinamas Bad Wörishofenas) didžiai nusipelnusiam parapijos Vadovui linki dar daug metų geros sveikatos, kad nepalaužtomis jėgomis ir tokiu pat uolumu galėtų tęsti savo šlovingą veiklą".

P a k e l t i s o l i d a r u m o į n a š a i

Mūsų Bendruomenės narių solidarumo įnašai iki šiol buvo labai maži, bet ir tokius mažus nevisi sumokėdavo. Paskutiniaisiais metais jie nepasiekdavo samatose numatytų sumų. Praėjusiais metais narių solidarumo įnašai sudarė tik apie 5% Bendruomenės metinių pajamų. Valdyba susilaukė priekaištų iš mūsų kultūrinę veiklą finansiškai remiančių vokiečių įstaigų. Dėl to Vokietijos LB Taryba jau praeitoje sesijoje (žr. INFORMACIJŲ Nr.3/4-1978 psl.4) nutarė nuo 1979 sausio 1 nustatyti tokius nario solidarumo įnašus: d i r b a n t i e j i m o k a p o 2,--DM, o n e d i r b a n t i e j i p o 1,--DM per mėnesį.

LB apylinkių vadovybės, ypač finansinius reikalus tvarką pareigūnai, maloniai prašomi pasirūpinti, kad visi nariai šią pareigą atliktų. Kiekvieno nario knygelėje yra išspausdinta Lietuvių Charta, kurios 11 str. pasakyta: "Tautinis solidarumas yra aukščiausioji tautinė dorybė. Lietuvis ugdo tautinį solidarumą. Visi lietuviai yra lygūs tos pačios tautos vaikai, tarp savęs broliai. Tautinio susipratimo ir lietuvių vienybės ženklai kiekvienas lietuvis moką nuolatinį tautinio solidarumo įnašą".

V o k i e t i j o s L B T a r y b o s I I s e s i j a

Šiais metais įvyko š.m. kovo 3 Romuvoje. LB Tarybos ir Valdybos nariai su trumpom pietų ir vakarienes pertraukom posėdžiavo nuo 9 val. iki 23 val. Į naują V a l d y b ą išrinkti: Arminas Lipšys, Eugenija Lucienė, Justinas Lukošius, dr.Alina Veigel-Plechavičiūtė ir Algis Vitkus. Į K o n t r o l ė s komisiją: kun.Fr.Skėrys, Ričardas Tendzėlskis ir Antanas Veršelis. Į G a r b ė s t e i s m ą: pirmi-ninku prel. dr. Jonas Aviža ir nariais - Jurgis Barasas ir Marija Šmitienė-Dambriūnaitė. Smulkus Tarybos suvažiavimo aprašymas bus išspausdintas sekančiame INFORMACIJŲ numeryje.

----- xXx -----

V A S A R I O 1 6 G I M N A Z I J O JP i r m o j o p u s m e č i o p a b a i g a

Vasario 1 baigėsi 1978/79 mokslo metų I pusmetis. Direktorius V.Natkevičius, sukvietęs mokinius gimnazijos salėn, apžvelgė pasiektus rezultatus.

Tuo metu gimnazijoje buvo 60 mokinių: 27 berniukai ir 33 mergaitės. 19 mokinių iš užjūrių: 14 iš JAV-bių, 3 iš Kanados ir 2 iš Venecuelos. G e r i a u s i a i m o k o s i :

- | | | | |
|-------------------|---------------|------------------|------|
| 1. J.Činkus, | VII b klasės, | pažymių vidurkis | 2,09 |
| 2. G.Ambrozaitis, | V klasės | " | 2,13 |
| 3. A. Gronau | V " | " | 2,23 |
| 4. R.Bertulaitytė | V " | " | 2,30 |
| 5. D. Fernandez | VI " | " | 2,33 |

G e r i a u s i a i b e s i m o k a n č i o s k l a s ė s :

1. VII a - pažymių vidurkis 2,73; 2. IX - pažymių vidurkis 2,95 ir
3. VII b ir V klasės - pažymių vidurkis 3,03.

G e r i a u s i o e l g e s i o m o k i n i a i :

1. Vilius Grigužis, VII a klasės, 2. B. Federavičius/^{VIII kl.}ir R. Šneideris, VII klasės ir 3. S. Zalatoriūtė VI klasės bei D. Fernandez irgi VI kl.

Direktorius, prisiminęs, jog lygiai prieš 25 metus, 1954 sausio pradžioje, gimnazija iš Diepholzo persikėlė Romuvon, ragino mokinius savo geru elgesiu ir geru mokymusi garantuoti jos ateitį, jei bus reikalo, dar 25 metus. Buvo iškeltos gimnazijoje pasitaikančios negerovės ir reikšmingi laimėjimai, ypač tai, kad gimnazija sudaro progą ją baigti ar bent mažąją abiturą įsigyti ir tokiems mokiniams, kurie į vokiečių gimnazijas nepatektų.

V a l s t y b i n i a i e g z a m i n a i

abiturientams prasidėjo vasario 1. Weinheimio gimnazijoje jie parašė lietuvių, vokiečių bei anglų kalbų bei matematikos darbus. Rašomieji baigėsi vasario 7. Žodiniai egzaminai tebus gegužės mėn. Egzaminus laiko 4 abiturientai.

V a s a r i o 1 6 - t ą

gimnazija ir šiemet šventė. Į pusryčius mokiniai susirinko šventiškai apsirengę: daugumas mergaičių puikavosi tautiniais drabužiais. Po pusryčių aikštelėje pakelta Lietuvos trispalvė, giedant tautos himną.

Per ekumenines pamaldas kaimo bažnytelėje kun. Fr. Skėrys skaitė maldas už tėvynę. Tėv. Alf. Bernatonis savo pamoksle paaiškino, kodėl mums dera melstis už Lietuvą. Ką tik skaitytame psalme girdėjome, kaip nelaisvėje meldėsi žydai. Evangelija kalba apie Kristaus ašaras dėl liūdno Jeruzalės ateities. 4-tas Dievo įsakymas liepia mylėti tėvus ir tėvynę. Šiandien kiekvienas turėtų pasistengti atsakyti sau į klausimą: kaip aš myliu tėvynę? Ne žodžiais, bet darbais. Tėvynėje už darbus savo tautai ir Bažnyčiai daugelis yra skaudžiai nukentėję. O kai kurie mūsiškiai mokiniai, kai reikėjo pademonstruoti solidarumą su tėvynėje kovojančiais, gėdingai paklausė ne savo auklėtojų, bet mūsų brolių ir seserų kankintojų patarimo... Vienne eilėrašty iš Lietuvos kalbama, kaip žiemos speigus iškentęs rugys ir kvietys pavasarį vėl sužaliuoja. Nelaisvės varžtus sūtraukiusi kelsis ir mūsų tėvynė. Darniai skambėjo visų giedotą "Marija, Marija".

Programą pilies salėje pradėjo direktorius V. N a t k e v i č i u s , pastebėdamas, kad Vasario 16 Aktu paskelbta Lietuvos nepriklausomybė buvo savanorių iškovota. Vieną jų, buv. gimnazijos muzikos mokytoją K. M o t g a b i , šiandien turime savo tarpe. Moksleiviai sukėlė jam spontaniškas ovacijas.

Mokyt. Danguolė K v i k l y t ė savo trumpoje paskaitoje kėlė klausimą, ar gresia mūsų tautai išnykimo pavojus. Ji atsakyti paliko kiekvienam individualiai, pateikdama bendrų duomenų apie lietuviybės padėtį šiandien: rusų % Lietuvoje auga, jų kalba tapo oficialia kalba; didėja mišrių šeimų skaičius. Iš po karo svetur gimusio jaunimo retas laisvai kalba lietuviškai, o rašo dar retesnis. Spaudos likimas liūdnas: mažėja lietuviškų laikraščių ir jų skaitytojų skaičius. Sensta redaktorai ir nėra kas juos pakeičia. Taip pat ir mūsų organizacijų vadovai. Jaunimas mažai tedalyvauja lietuviškame gyvenime.

Daugiau vilčių teikia Lietuva. Ten priešsovietinis pagrindis stiprėja. Tėvynėje ir svetur uoliai dirba mokslininkai. Ir pas mus dar neištuštėjo jaunimo stovyklos, dar ruošiami kongresai, lituanistiniai kursai. 1918-1940 mūsų tauta įvairiopa subrendo. Per 20 su viršum metų pa-

- 10 -

siekta aukšto laipsnio gerovės, kuri dar ir šiandien Lietuvoje aukštesnė už jos kaimynų.

Tautinių šokių grupė, akordeonu palydima mokyt. V. Lemkės, sušoko Šustą, Blezdingėlę ir Kubilą. Mokinių (I. Mičiulytė, J. Činkus ir L. Rosales) ir mokytojų (V. Sidrytė, D. Kviklytė, M. Šmitienė ir V. Lemkė) dainos grupė, palydima akordeono (V. Lemkė) ir gitaros (L. Rosales), nuotaikiai padainavo: Pilki keleliai (iš buv. BALTIJOS repertuaro), Šaltyšių, Ko liūdi, berželi, ir Nemunėli!

Maironio baladę "Jūratė ir Kastytis" parodiškai suvaidino mokiniai Alvydas Rosales (Kastytis) ir Robertas Slavikas (Jūratė), kūrinį rašikliai skaitant Laimai Sulaitytei. Muzikinį foną suteikė Kr. Kotovaitė, o akustiniais bei optiniais efektais pasirūpino Rūta Musonytė. Netrūko ir dekoracijų. Programa buvo įvairi ir gyva, suaryta iš trumpų dalių.

P o s ė d ž i a v o m o k i n i ų t ė v a i

Mokinių tėvų susirinkimas įvyko vasario 25. Kuratorijos pirmininkas, gimnazijos direktorius, mokytojai ir auklėtojai išsikalbėjo su tėvais auklėjimo bei mokymo klausimais ir aktualiais gimnazijos reikalais. I Tėvų komitetą išrinkti: H. Liepa, V. Lange ir Bytautienė. Pirmininkas ir Tėvų komiteto atstovas Gimnazijos kuratorijoje - Herbertas Liepa.

N a u j a s b e n d r a b ū č i o v e d ė j a s

Nuo šių metų pradžios berniukų bendrabučio vedėjo pareigas eina V. Lemkė.

U ž g a v ė n ė s

Kaimyninio Lorschio miesto savivaldybės pakviesta, gimnazijos mokinių tautinių šokių grupė, apsirengusi tautiniais drabužiais, dalyvavo Užgavėnių eitynėse.

Vakare visi mokiniai, jų pačių išpuoštoje salėje suruošė trankius šokius su įvairiomis kaukėmis.

Užgavėnių išvakarėse dalis mokinių buvo nuvykusi į Maincą stebėti Vokietijoje didžiausio karnavalo.

GIMNAZIJOS ABSOLVENTĖ BAIGĖ UNIVERSITETĄ

Vasario 16 gimnaziją baigusi Kristina Ž u t a u t a i t ė š.m. sausio 16 Mūnchene išlaikė germanistės magistro egzaminus. Dabar ji ruošiasi valstybiniam egzaminams.

----- xXx -----

B o n n

61-ąją Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukaktį VLB Bonn-Köln apylinkė paminėjo vasario 24 Annabergo rūmuose. Minėjimas pradėtas tėv. dr. Konstantino Gulbino, OFM Cap., atnašautomis šv. mišiomis pilies kopytėlėje.

Salėje iš Vokietijos ir Belgijos susirinkusius tautiečius pasveikino LB apylinkės pirmininkas J. Ivanauskas. Paskaitą apie Lietuvos savanorius ir jų pasiaukojimą tėvynei skaitė tėv. dr. K. Gulbinas. Sugiedotas tautos himnas. Meninėje dalyje labai gražiai dainavo solistė Vida Vaitkutė-Olchan iš Berlyno, palydima H. Bauernfeld iš Bonnos. Šokiams grojo Z. Mauza iš Mūnsterio. Turtingą loteriją surengė Bonnos lietuvių moterų klubas, vadovaujamas P. Ivinskienės. Troškulio numalšinimu pasirūpino Ašmantas iš Solingeno.

! ! !

Su šiuo INFORMACIJŲ numeriu siunčiama PRO FRATRIBUS brošiūra vokiečių kalba. Jį skirta išimtinai lietuvių problemoms.

IV PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESAS

Andrius ir Marytė Šmitai Kalėdų atostogas praleido Vašingtone. Savo viešnage JAV-bėse jie panaudojo susitikimui su PLJS ir PLB pareigūnais. Vašingtone susitiko su IV PLJK stovyklos komisijos nare El. Bradūnaite ir aptarė stovyklos programą, kurioje ypatingas dėmesys bus skirtas liet. papročių puoselėjimui.

Sausio 5-8 A. Šmitas lankėsi Čikagoje ir buvo užsukęs į DRAUGO redakciją. Sausio 6 MARGUTYJE įrekordavo pokalbį apie Kongreso ruošos darbus. Popiet su G. Juozapavičiūte ir stovyklos komisijos pirmininku kun. A. Saulaičiu Jaunimo Centre aptarė stovyklos techninius klausimus ir programą. Vakare į Jaunimo Centrą susirinko registracijos komisija, kai kurie Lėšų telkimo komisijos bei PLB Valdybos nariai, iš viso 24 asmenys.

Išsiaiškinta, kad Kongreso atstovais ir dalyviais, t.y. jaunuoliais 16-35 m. amžiaus, kurie dalyvaus Kongreso stovykloje St. Marys College Londone ir uždaryme Frankfurte/Königsteine, pilnai rūpintis Ruošos komitetas. Königsteine jie bus apnakvydinti "Haus der Begegnung" namuose, kur vyks jaunų kūrėjų vakaras, užbaigos aktas ir iškilmingos pamaldos. Turistai tiek Londone, tiek ir Frankfurte turės apsistoti viešbučiuose, už kuriuos patys turės apsimokėti. Bilietus į koncertą ir atidarymo balių-šokius Londone bus galima gauti Lietuvių Namuose, o Vokietijoje bilietus į jaunų kūrėjų vakarą liepos 27, koncertą liepos 28 ir užbaigos balių liepos 28 bus galima gauti prie įėjimo. Dalyvaujantiems organizuotose ekskursijose viešbučiai ir bilietai į renginius Vokietijoje bus rezervuoti.

Sekmadienį, sausio 7, A. Šmitas dalyvavo PLB Valdybos posėdy, į kurį buvo atvykę Finansų komiteto pirmininkas dr. Paulius, A. Lauraitis, besirūpinęs skridimais į Europą ir kiti. Vėl trumpai aptarti techniškai klausimai. Nutarta registracijos terminą skridimams iš Amerikos pratęsti iki vasario 16. Į kultūrinę programą nutarta įtraukti visų žemynų jaunus lietuvius menininkus. Iš Kanados kviečiama VOLUNGĖ, iš JAV-bių - ŠILAINĖ, o iš Pietų Amerikos bus stengiamasi iškviesti ŽIBUTES (mergaičių oktetas Argentinoj). Dar laukiami pasisakymai iš atskirų kraštų dėl jaunųjų kūrėjų vakaro.

1978 rudenį įvyko atstovų rinkimai į IV PLJ Kongresą. PLJS statutas yra numatęs iš viso 120 atstovų: Š. Amerika siunčia 60, o kitiems kraštams atstovų skaičių nustato PLJS Valdyba, bet nemažiau kaip po vieną kraštui, kur veikia LJS. IV PLJK atstovai taip paskirstyti:

Argentina 7, Australija 10, Brazilija 9, Didž. Britanija 6, JAV-bės 40, Kanada 20, Kolumbija 4, Prancūzija 3, Švedija 3, Urugvajus 3, Venecuela 3 ir Vokietija 11. Tačiau Kanada, Didž. Britanija ir Švedija savo kvotų neišpildė, išrinkdamos mažiau atstovų.

ARGENTINOS atstovai: Monika Balčiūnaitė, Monika Baršauskaitė, Marytė Brazdžiūtė, Nelida Burbaitė, Graciela Morkūnaitė, Graciela Mičiudaitė ir Tristan Simanauskas, visi iš Buenos Aires.

PRANCŪZIJOS atstovai: Karolina Masiulytė, Regina Vaičiekuskaitė ir Sigita Kondrataitė.

ŠVEDIJOS atstovai: Julija Čeginskaitė ir Ilona Rabinovych.

Vak. VOKIETIJOS atstovai: Jūratė Barasaitė, Lydija Sabaitė, Marytė Šmitienė, Eduardas Grigužis, Kęstutis Ivinskis, Romas Kynas, Mečys Landas, Petras Mačionis, Romas Šileris, Algis Stankus-Saulaitis ir Jurgenas Margis.

Kitų kraštų atstovus galima sužinoti IV PLJK būstinėje Romuvoje.

1979 sausio mėn. perorganizuota IV PLJK k u l t ū r i n ė k o m i s i j a. Ją dabar sudaro: pirmininkas Algis Stankus-Saulaitis, Kristina Pauliukevičiūtė, Manfredas Šiušelis ir Rainis Valiūnas. Komisijos posėdis įvyko š. m. sausio 20 Romuvoje. Nustatyta programa.

- 12 -

IV PLJK Kongreso atidarymo koncerte Londone programą atliks: fleitininkas Petras Odinis ir pianistė dr. Raminta Lampsatytė iš Vak. Vokietijos, moterų oktetas VOLUNGÉ iš Kanados ir šokių grupė ŠILAINĖ iš JAV-bių. Kongreso uždarymo koncerte Frankfurte dalyvauti sutiko dainininkas Ričardas Daunoras, kuriam akompanuos dr. R. Lampsatytė. Pakviestos ŽIBUTĖS, mergaičių oktetas iš Argentinos, ir etnografinis ansamblis iš Bostono. Atsargai numatytas GINTARO ansamblis iš Montre- alio.

Jaunuju kūrėju vakaras įvyks Kūnigsteine (V. Vokietijoje) liepos 27. Jame labai norėtusi turėti pasirodymų iš JAV-bių, Kanados, Australijos, Pietų Amerikos ir Europos. IV PLJK Ruošos komitetas ir Kultūrinė komisija labai jieško jaunimo, vykstančio į Kongresą atstovais, dalyvių ar turistų, kurie galėtų atlikti programą tą vakarą. Jaunieji kūrėjai (16-35 m.), rašykite šiuo adresu: IV PLJK, Romuva. 6840 Lampertheim 4, West Germany.

Vasario 16 gimnazijos mokinės prisideda prie Kongreso ruošos darbų. Informacijos komisijos pirmininkei M. Smitienei padeda Lolita Kudirkaitė ir Gintarė Kerelytė iš JAV-bių bei Karina ir Petra Langytės iš Vokietijos.

V. Vokietijos lietuviams išsiuntinėta per 800 aplinkraščių, kuriuose surašyta IV PLJK Kongreso programa, datos bei kainos.

IV PLJK uždarymo šokiai įvyks Frankfurte liepos 28. Šokiams užsakytas 13-kos žmonių orkestras su dainininke. Jis gros didžiojoje salėje. Mažesnėje salėje gros Paulius Petrikaitis.

Bendras Ruošos komiteto posėdis įvyks kovo 17.

L e š o s

Sustačius labai taupią IV PLJK sąmatą, pasirodė, kad paruošiamiesiems darbams Vokietijoje reikia 40.000 DM. PLB sutiko remti Kongreso programą ir atvykstančius jaunuolius iš užsienio, ypač iš Pietų Amerikos, tačiau paruošiamųjų darbų ji nebepajėgia paremti, nes jos išsipareigojimai ir be jų dideli. Organizacines išlaidas tenka padengti patiems Europos lietuviams. Lėšų telkimu rūpintis apsiėmė Vokietijos LB Valdyba. Ji įsteigė specialią sąskaitą ir paprašė Vokietijos lietuvius remti jaunimą. Ji suruošė Sodo šventę, kurioje patys Valdybos nariai su talkininkais aptarnavo svečius. Sodo šventė atnešė per 4.000 DM pelno. Panašias šventes po to suruošė ir mažoji Miesau apylinkė, ir Müncheno jaunimo RATUKAS. Pirmoji sutelkė 500 DM, antrasis per 1.300.

Pirmasis tūkstantininkas buvo tėvas dr. Konstantinas Gulbinas. Iki 1978 gruodžio 31 į tūkstantininkų eiles įsirikiaavo: dr. A. Veigel-Plechavičiūtė su 2.000 DM, Stasys Šimkus ir Viktoras Sutkus po 1.500 DM, Zinaida Glemžienė kas mėnesį siųsdama po 100 DM, jau įmokėjo 1.200 DM ir toliau dar siunčia, tėvas Alfonsas Bernatonis įteikė 1.000 DM. 500 DM ir daugiau aukojo: Vytautas Fundzevičius 500 DM, dr. A. Gerutis iš Šveicarijos 595,50 DM, kun. K. Senkus - 500 DM ir davė nemažą skaičių plokštelių, kurias pardavus pinigai lieka Kongresui, Jonas Norkaitis, senj., dr. Jonas Norkaitis, junj. ir Alina Grininė - po 500 DM. Dr. med. V. Raišys 1978 paaukojo 700 DM, o šiais metais per Vasario 16 minėjimą Stuttgarte įteikė dar 500 DM, tapdamas tūkstantininku. Po 500 DM paskyrė taip pat Lietuvos raudonasis kryžius ir LABDARA. Vokietijos LB Valdyba iš savo lėšų paskyrė 2.000 DM.

Iš viso iki 1978 gruodžio 31 suplaukė per 26.000 DM. Šalia stambių aukų buvo labai daug ir smulkesnių. Vokietijos lietuviai suprato Kongreso svarbą ir buvo jaunimui labai dosnūs. Jeigu aukos nesumažės, tai 40.000 DM bus surinkta ir Kongreso ruošos darbai nuostolių neatneš.

Be anksčiau suminėtu rėmėju IV PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESUI RUOŠTI dar a u k o j o (tąsa iš Nr. 7/8 - 1978) :

Jonas Glemža iš Calw-Hirsau 600, --DM

Danutė Venclauskaitė iš Wolcot'o (JAV-bių)	380,--DM
Dr.jur. A. Loew iš Kėlno	300,-- "
B.Magdušauskas iš Oftersheimo, Wl. de Castro iš Mainzo ir Marija Brakienė iš Berlyno po	200,-- "
Arminas ir Bronė Lipšiai iš Pflugstadto	137,50 "
Juozas Nevulis iš Miesau 2	120,-- "
Dr.Th.Kirkilonis iš Dörfles-Esbacho, Sofija Laukaitienė iš Müncheno, Kazys Bendoraitis iš Schwetzingeno, Viktoras Vil- kutaitis iš Hackenheimo ir Simas Veiverys iš Kaiserslauterno po	100,-- "
Lipskis ir XY,abu iš Salzgitterio, V.Paukštaitis iš Dillin- geno, Wilhelm Klimkeit iš Marschachto 1, J.Kennard iš Osnab- rücko, Edv.Rosploch iš Berlyno, Alf.Miškelevičius iš Main- zo, Maria Panse iš Bonnos, Arminas Valentinas iš Memmingeno, J.Kriščiūnas iš Uhlerborno, W.Fugalewitsch iš Schleseno ir kun. senj. A. Keleris iš Bremeno po	50,-- "
Pulk. Aleksiušas iš JAV-bių	45,22 "
P.Gražulis iš Hamburgo, J.Sauga iš Hagen-Haspes, Harner iš Andernacho ir Ad. Pračkys iš Weideno po	30,-- "
J.Vosylius iš St.leon Rotz, P.Kazirskis iš Bad Zwischen- ahno ir Harry Mett iš Rüsselsheimo po	25,-- "
J.Berentaitė iš Mainzo, lietuvis iš Belgijos, A.Kalvai- tytė iš Bielefeldo ir Ign.Šmigelskis iš Heuchelheimo po	20,-- "
A. ir A. Kairies iš Salzgitterio	16,-- "
J.Markauskas iš Nördwalds, dr.P.Reklaitis iš Marburgo ir A.Staniulis iš Uhlerborno po	10,-- "

IV PLJK Ruošos komitetas nuoširdžiausiai dėkoja visiems aukotojams ir tiki, kad iš viso pasaulio suvažiuavęs lietuvių jaunimas jų neapvils.

IV PLJ Kongreso sąskaita: IV.Weltkongress der Litauischen Jugend. Konto Nr.8.9257.04 Volksbank Kreis Bergstrasse. Bankleitzahl 553 915 00. 6840 Lampertheim.

Vasario 17 posėdžiavo IV PLJK Kultūrinė komisija. Prie šios komisijos darbų prisijungė Danguolė Kviklytė. Ji yra atvykusi iš Čikagos ir mokytojauja Vasario 16 gimnazijoje.

Atstovams bus organizuota kelionė iš stovyklos Anglijoje į studijų dienas Altenberge Vokietijoje. Ji kainuos 106 DM.

Dalyviams ir turistams organizuojama kelionė iš Londono į Oostendę Belgijoje, t.y. kelionė per kanalą, kuri kainuos 50 DM. Visos Komiteto organizuojamos ekskursijos prasideda Oostendėj. Ekskursijų dalyviai iš laivo lips tiesiai į autobusus. Ekskursijos baigiasi Königsteine-Frankfurte, kur vyks Kongreso uždarymo iškilmės.

Jeigu susidarys pakankamas skaičius žmonių, norinčių važiuoti iš Oostendės į Liuvoną, kur vyks XXVI Europos lietuviškųjų studijų savaitė, bus galima užsakyti autobusą. Kaina priklausys nuo žmonių skaičiaus. Už šią kelionę bus galima atsilyginti Londone. Kiti turistai ir dalyviai keliauja savarankiai. Prašomi nepaklysti, kad laiku atvyktų į uždarymo iškilmes liepos 27.

Susitarta su E.Luciene, kad ji, Moterų klubų padedama, šią vasarą prižiūrės Kongreso būstinę Romuvoje. Ji žada suorganizuoti moteris, kurios prieš, per ir po Kongreso gimnazijoje priims atvykstančius svečius iš viso pasaulio. Smulkesnės informacijos bus paskelbtos vėliau.

----- xXx -----

Parduojami lietuviški tautiniai drabužiai iš Lietuvos 42 Nr. dydžio. Kaina - 500 DM.
Kreiptis pas V.Kilianski, Scheffelstr.1, 7500 Karlsruhe 1; tel.841735
arba pas Violetą Land, Musenbergstr.28, 8000 München 8; tel. 95 22 90

- 14 -

POPIEŽIUS LAIMINA VOKIETIJOS LIETUVIUS

Išrinkus lenkų kardinolą K. Wojtylą popiežium, Vokietijos LB Valdyba pasiuntė jam sveikinimą (žr. INFORMACIJŲ Nr. 9/10-1978). Dabar per Mainz'o vyskupijos ordinariatą gautas Šv. Sosto valstybės sekretoriato toks laiškas:

Vatikanas, 1979 sausio 15

Jo Šventenybė Jonas-Paulius II su džiaugsmu priėmė Jūsų linkėjimus, išreikštus Federal. Vokietijos lietuvių bendruomenės vardu, kai jis buvo išrinktas Romos Vyskupu ir tapo Apaštalo Petro Įpėdiniu bei visos Bažnyčios Ganytoju.

Jis dėkoja už maldas dėl Jo pareigybės ir skatina jus ir jūsų tautiečius su švč. Mergelės pagalba vesti Viešpaties vertą gyvenimą. Jis yra laimingas, galėdamas suteikti jums Apaštalinį Palaiminimą.

paš. Mgr. L. Scaccia

--- oOo ---

N U M A T O M I R E N G I N I A I

Vysk. A. Deksnys lankysis Stuttgarte

Vak. Europos lietuvių vyskupas dr. Antanas L. Deksnys š.m. balandžio 1 lankys Stuttgarto ir apylinkių lietuvius. Susitikimas su ganytoju įvyks priešpiet Bad Cannstatte, Kolpingo namuose (ten pat, kur įvyko ir prieš pustrėčių metų). Bendri pietūs bus užsakyti Kolpingo namuose. Norintieji juose dalyvauti, prašomi iš anksto pranešti kun. K. Senkui.

XXVI EUROPOS LIETUVIŠKŲJŲ STUDIJŲ SAVAITĖ

įvyks š.m. liepos 20-27 Belgijoje, Louvain-la-Neuve (apie 30 km nuo Briuselio); universiteto patalpose.

Studijų savaitės moderatoriai: dr. K. J. Čeginskas, dir. V. Natkevičius ir dr. J. Norkaitis.

Rengimo komisija: Belgijos LB pirmininkė St. Baltus, A. Grinienė ir P. Bružas.

Rengėjų adresas: Mme St. Baltus
39 Grands Champs
B-5852 Lambermont

Stud. savaitės dalyvio mokestis ir nakvynė: 225 DM, nedirbančiam jaunimui - 150 DM.

Maistas - savaitarna universiteto restorane - apie 20 DM dienai.

Registruotis, įmokant 70 DM į Europos lietuviškųjų studijų savaitės sąskaitą:

Litauische Studienwoche Konto Nr. 8.9340.02
Volksbank Kreis Bergstrasse, Bankleitzahl 553 915 00
D-6840 Lampertheim

Registracijos terminas baigiasi š.m. birželio 1.

Studijų savaitės programa bus paskelbta vėliau.

Rengimo komisija

Visoms XXVI Liet. studijų savaitės išlaidoms padengti dalyvio mokesčio nepakaks. Todėl ir šiomet tenka kreiptis į dosnius tautiečius, suprantančius Europos lietuviškųjų studijų savaitės svarbą, ir prašyti paramos. Aukus malonėkite siųsti į aukščiau nurodytą sąskaitą Volksbanke.

Finansų komisija

P a d ė k a

VLB Bonn-Köln'o apylinkės pirmininkas J. Ivanauskas nuoširdžiai dėkoja Čiuplinskui už apylinkės knygynėliui paaukotas knygas.

J a u n i m o s u v a ž i a v i m a s

Pabaltiečių krikščionių studentų sąjunga IV PLJ Kongreso proga š.m. rųpjučio 1-6 ruožia jaunimo suvažiavimą. Bus svarstomos literatūrinės ir krikščioniškos temas. Dalyvavimas kainuos po 20 DM per dieną. Suvažiavimas vyks miškais apsuptoje Annabergero pilyje. Norintieji jame dalyvauti arba gauti daugiau informacijų, kreipiasi tiesiog į pilies šeimininką: Rev.J.Umdzė, Annaberger Str.400, D-5300 Bonn 2.

--- oOo ---

M I R U S I E J I

V l a d a s ŽALIUKAS, VLB Osnabrūcko apylinkės pirmininkas, mirė 1978 gruodžio 19 širdies liga. Palaidotas gruodžio 22 Belm-Vehrte's kapinėse. Laidojimo apeigas atliko ir atsisveikinimo pamokslą pasakė Vokietijos LB Valdybos įgaliotinis Žem. Saksonijos lietuviams kun.dek.V. Šarka. Laidotuvėse dalyvavo visi vaikai ir keliasdešimt lietuvių bei vokiečių. Ant kapo sudėta daug vainikų ir gėlių. Visi laidotuvių dalyviai buvo pakviesti kavutės.

Velionis buvo gimęs 1913 lapkričio 25 Lietuvoje. Ūkininkas. Į Vokietiją atvyko su didžiąja pabėgėlių banga 1944. Pradžioje gyveno Wehnen DP stovykloje. 1959 persikėlė į Belm-Vehrte, kur nuo 1964 iki mirties buvo VLB Osnabrūcko apylinkės pirmininkas.

Vedęs Vladę Serapinaite, susilaukė su ja šešių vaikų: trijų dukterų ir trijų sūnų. Duktė Milda studijavo architektūrą, Irena mokėsi auksakalystės. Inga mirė 1977. Jų motina Vladė mirė 1971. Sūnūs: Pranas studijavo braižybą, 1978 vedė ir yra savarankus verslininkas. Romas baigė Vasario 16 gimnaziją ir studijuoja matematiką Frankfurto universitete. Antanas yra šiemetinis Vasario 16 gimnazijos abiturientas.

R o m a l d a s OBUKAS, VLB Miesau apylinkės narys, mirė 1978 gruodžio 29. Palaidotas 1979 sausio 2 Miesau kapinėse. Laidotuvių apeigas atliko ir šv.mišias aukojo vietos katal. klebonas kun.H.Müller. Į paskutinio poilsio vietą nuneštas 4-rių tautiečių, palydint būrelio lietuvių, lenkų ir vokiečių.

Velionis buvo gimęs 1913 birželio 23 Pakalnio k., Vilniaus apskr. 1943 buvo atvežtas žemės ūkio darbams į Vokietiją, kur ilgesnį laiką dirbo ir po karo. Vėliau įstojo į amerikiečių darbo kuopą Miesau. Čia lenkų amunicijos kuopoje išdirbo iki išėjimo į poilsį 1978. 1956 vedė vokietaite. Būdamas darbštus ir taupus, išgijo namuką. Liko liūdinti žmona su posūniu.

M a r i j a SUTKAITYTĖ, VLB Mūncheno apylinkės narė, mirė 1978 lapkričio 4 Mūncheno St.Nikolaus vardo senelių prieglaudoje. Paskutiniu metu buvo apakuši ir gulėjo lovoje. Palaidota Nordfriedhof kapinėse. Buvo gimusi 1895 vasario 28.

M a r i j a NOREIKIENĖ mirė 1978 gruodžio 8. Būdamą vokiečių kilmės, gražiai išmoko lietuviškai. Su vyru aplankė jo gimines Lietuvoje.

P e t r a s ZUPKUS, VLB Neustadto/Holst. apylinkės narys, mirė širdies smūgio ištiktas 1978 gruodžio 29. Palaidotas 1979 sausio 4 Neustadto miesto kapinėse. Laidojimo apeigas atliko kun.dek.V.Šarka. Jis atlaikė ir gedulingas pamaldas bei pasakė atsisveikinimo pamokslą. Laidotuvėse dalyvavo apie 60 žmonių, nors tuo laiku šiaur.Vokietijoje siautė smarkios pūgos. Ant karsto sudėta daug vainikų ir gėlių puokščių. V.M.Petkevičiai suruošė šermenis. Velionis buvo gimęs 1914 lapkričio 1 Šeduvoje.

J o n a s SERGĖJUS mirė 1979 vasario 3. Palaidotas vasario 6 Rastatte, Waldfriedhof kapinėse. Laidojimo apeigas atliko kun.Fr.Skėrys. Laidotuvėse dalyvavo apie 70 asmenų. Jomis rūpinosi sūnus Augustas su šeima.

- 16 -

Velionis buvo gimęs 1890 spalio 31 Skirsnemunėje, Jurbarko valsč. Ūkininkas ir siuveljas. 1941 repatrijavo į Vokietiją. 1945 gražintas į Lietuvą, bet sūnus Augustas paliko DDR. Vėliau jis perėjo į V. Vokietiją ir emigravo į Australiją. 1958 tėvai atvyko į V. Vokietiją, o sūnus iš Australijos sugrižo pas juos ir visi gyveno Rastatte.

A n e ČESNIENĖ-Šulmistraitė mirė 1978.XI.28 Ludwigshafene. Palaidota 1978.XII.1 Backnango kapinėse šalia vyro. Buvo gimusi 1900.VII.22 Dugnų k., Tauragės apskr. Ūkininkė.

E m m a JURKUTAITIENĖ-Timaitė mirė 1979.I.31 Backnange, kur ir palaidota II.6 miesto kapinėse, dalyvaujant apie 40 asmenų. Buvo gimusi 1890.XI.23 Meldekviršiuose, Tauragės apskr. Ištekėjusi už V. Jurkutaičio, susilaukė 9 vaikų, kurių 5 dukros ir 1 sūnus dar gyvi.

B a r b o r a JOKŠIENĖ-JAGUTYTĖ mirė 1979.I.24 Stuttgarte, kur ir palaidota I.29. Laidojimo apeigas atliko kun. Fr. Skėrys. Buvo gimusi 1901.V.3 Budvėčių k., Kretingos apskr. 1948 buvo išstremta į Sibirą. 1958 grįžo į Lietuvą, 1977 atvyko į V. Vokietiją.

B r o n i u s RAČKAITIS mirė 1978.XII.29 Ludwigsburge, kur ir palaidotas centr. kapinėse 1979.I.2. Laidojimo apeigas atliko kun. K. Senkus. Buvo gimęs 1913 Seredžiuje, kur ir vidurinę mokyklą baigė. Tarnavo policijoje. Į Vokietiją atvyko Luftwaffe's uniformoje. Dirbo UNRRA, vėliau vokiečių pašte.

---- oOo ----

D i s i d e n t a m s p a r e m t i a u k o j o :
(tąsa iš Nr.9/10-1978)

Vyt. Damijonaitis iš Memmingeno 100, --DM (anksčiau aukėjo irgi 100 DM),
Dr. Jonas Grinius iš Mūncheno 48, --", Laisvės Karys iš Bielefeldo
45, --DM, P. Kazirskis iš Bad Zwischenahno 30, --DM ir XY - 20, --DM.
Aukas prašome siųsti - Dissidentenkonto Nr.8.9516.08 Volksbank Kreis
Bergstrasse. Bankleitzahl 553 915 00. 6840 Lampertheim.

Iš Nijolės Sadūnaitės gautas jaudinantis laiškas, dėkojantis už paramą, kuri ją pasiekė dar prieš Kalėdas.

I N F O R M A C I J O M S l e i s t i a u k o j o :

Simas Veiverys iš Kaiserslauterno ir dr. med. Stasys Šereika iš Queidersbacho po	100 DM
Wilhelm Klinkeit iš Marschachto ir Vytautas Deveikis iš Heidesheimo po	50 "
Juozas Černius iš Mainzo	40 "
Ign. Šmigelskis iš Heuchelheimo, kun. Fr. Skėrys iš Mannheimo ir Povilas Bojoriūnas iš Heidesheimo po	30 "
Marija Berentienė iš Pinnebergo	28 "
J. Majauskas iš Rimparo	25 "
Lydia Dauth iš Zeppelinheimo, J. Kairys iš Mūncheno, Pr. Kotkis iš Lübecko, K. Bernotavičius iš Kaiserslauterno, A. Pračkys iš Weideno ir A. Miškelevičius iš Mainzo po	20 "
K. Dargys iš Dieburgo, Jūratė Barasaitė iš Mūncheno, J. Barasas iš Kaiserslauterno ir Ed. Sarcevičius iš B. Kreuznacho po	10 "

Ačiū.

A t s i ū s t a p a m i n ė t i

Nichtrussen in der Sowjetunion. VOLKER IN KETTEN (Tautos grandinėse). Paskaitos, skaitytos Žmogaus teisių ir laisvo apsisprendimo konferencijoje 1978 sausio 13-15 Luzerne (Šveicarijoje), tarp kurių yra dr. A. Geručio apie maskvinę nerusiškų tautų priespaudą ir St. Lozoraičio, jun. - apie padėtį Lietuvoje. Redagavo ir įvadą parašė A. Gerutis ir H. Ry-chener. Išleido Šveicarijos Rytų institutas Berne. 140 psl. Kaina - 15 šv. fr.